

תרבות ארגונית בארגוני בריאות

290-3059 – סמסטר א' תשע"ט

מרצה: ד"ר גלית ברנשטוק

ימים: ב' 12.00-16.00

חדר: בנין חינוך קומה 4 חדר 402

שעת קבלה: לפני השיעור בתיאום מראש.

מבנה הקורס: קורס משולב – הקורס מבוסס על שיעור פרונטליים הקורס במודל של "כיתה הפוכה" ושיעורים מקוונים (א-סינכרוניים) ראו מטה פירוט של מפגשים פרונטאליים ושיעורים מקוונים על פי תאריכים.

דוא"ל: gberenst@research.haifa.ac.il

רקע לקורס:

תרבות ארגונית היא, היא הערכים, האמונות והמנהגים המשותפים לכלל חברי הארגון. לתרבות הארגונית מאפיינים גלויים כגון, מבנה פיזי, התנהגות חברי הארגון וסמלים שונים. המאפיינים הגלויים הם ביטוי של רובד עמוק יותר – ערכים, אמונות ואידאולוגיה של המנהלים וחברי הארגון.

מקובל להבחין בין תרבות ארגונית "חלשה" תרבות המפתחת לאורך זמן, בצורה ספונטנית, כתוצאה מאינטראקציה בין חברי הארגון לבין תרבות ארגונית "חזקה" -תרבות המכוונת על ידי מנהלי הארגון. החוזק של התרבות נמדד על ידי מידת ההסכמה על הערכים המשותפים בארגון וכן ההלימה בין ערכים מוצהרים בארגון לבין התנהגות חברי הארגון בפועל.

עיצוב התרבות הארגונית והטמעתה בקרב כלל חברי הארגון נתפסים כאחד התפקידים של המנהיגים והמנהלים של הארגון. הערכים של המנכ"לים משפיעים על עיצוב ושימור לאורך זמן של התרבות הארגונית.

טענה מקובלת במחקר היא שתרבות ארגונית משפיעה על האפקטיביות של הארגון. כמו כן התרבות הארגונית היא בעלת השפעה ניכרת על המתרחש בארגון – היא משפיעה על רגשות חברי הארגון, על התנהגותם, הפרשנות של אירועים שונים בארגון כמו גם על תהליכי קבלת ההחלטות בארגון. לאור זאת הוגדרו מטרות הקורס:

מטרות הקורס

1. הכרת מערכת הערכים האישית של הסטודנטים ותפיסת העולם האתית שלהם.
2. הכרת הנושא של תרבות ארגונית והבנת התפקיד של מנהלי המחלקה/ הארגון בעיצוב, הטמעה וטיפוח של התרבות בארגון.
3. הבנת ההשפעה של התרבות הארגונית על התפקוד של העובדים כיחידים, על צוותי העבודה ועל הארגון בכללותו.

נושאי הלימוד

- ערכים אישיים וערכים ארגוניים
- תרבות ארגונית ככלי ניהולי

- מנהיגות ותרבות ארגונית
- שונות תרבותית בארגון
- אבחון של תרבות ארגונית
- תהליכי קבלת החלטות
- ניהול קונפליקטים בארגוני בריאות
- אתיקה בסייעוד ותרבות ארגונית
- תהליכי שינוי בארגון ותרבות ארגונית

דרכי הוראה – למידה

הקורס משלב למידה פרונטאלית עם למידה מרחוק (שיעור מקוון א-סינכרוני). המפגשים המקוונים מבוססים על למידה עצמית של הסטודנטים הכוללת – צפייה בהרצאה מוקלטת, קריאה של מאמרים, צפייה בסרטים וסרטונים ומענה על שאלונים. השיעור המקוון ילווה בהגשת תרגיל לסכום הלמידה.

דרישות הקורס

1. נוכחות פעילה בשיעור - חובת נוכחות בשיעורים הפרונטאליים – 8 מפגשים. ניתן להעדר משיעור אחד.
2. תרגילי בית - ציון הקורס מבוסס על הגשת תרגילי בעת עבור המפגשים המקוונים. יינתן תרגיל עבור כל שיעור מקוון. יש להגיש 5 מתוך 6 תרגילים. כל תרגיל 20% מהציון הסופי. ניתן להגיש את כל התרגילים כאשר התרגיל עם הציון הנמוך לא יחושב בציון הסופי.

הגשת התרגילים

1. התרגילים יתפרסמו במועד של השיעור המקוון באתר הקורס במודל.
2. ניתן להגיש את התרגילים תוך שבוע, עד למועד השיעור הפרונטאלי. בשיעור הפרונטאלי נשוחח על התרגילים.
3. התרגילים יוגשו בפורום המיועד לכך המודל. לא ניתן לשלוח תרגילים למייל הישיר.
4. שימו לב – חשוב לשלוח את התרגילים עד למועד ההגשה הסופי. לאחר מכן המערכת נעלמת להגשה ולא ניתן יהיה לבדוק את התרגיל.
5. התרגילים יוגשו בזוגות – יש לרשום על גבי התרגיל בעמוד הראשון למעלה את שמות שני המגישים. כל הסטודנטים צריכים להעלות את התרגיל לאתר כך שניתן יהיה לראות את הגשת התרגיל ולתת ציון.

רשימת קריאה - רשות מאמרי חובה יעלו לאתר מהלך הסמסטר עבור השיעורים המקוונים.

מבוא: תרבות, תרבות ארגונית, ערכים וניהול

רז, א (2004) *תרבות ארגונית*. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה ע' 23-32, 36-44

מנהיגות ותרבות ארגונית

גונן, א מנהיגות וערכים ע' 93-115 . בתוך גונן, א ו זכאי, א (עורכים) (2002) מנהיגות ופיתוח מנהיגות. צה"ל בית הספר לפיתוח מנהיגות – משרד הבטחון.

תרבות ארגונית ככלי ניהולי בארגוני בריאות

רז, א (2004) *תרבות ארגונית*. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה. ע' 32-35

שונות תרבותית בארגון

רז, א (2004) *תרבות ארגונית*. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה ע' 50-54

אבחון של התרבות הארגונית

רז, א (2004) *תרבות ארגונית*. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, ע' 69-76

תרבות ארגונית ואתיקה בארגוני בריאות

Bhatia,R; Blackshaw, G; Rogers A; Grant, A & Kulkarni,R (2003) Developing a departmental culture for reporting adverse incident. *International Journal of Health Care Quality Assurance*. 16 (2/3): 154-156.

ניהול קונפליקטים בארגוני בריאות

פישר,ר. ויורי,ו. (1983) *סכום חיובי- לשאת-זלתת על הסכם מבלי לוותר*. תל אביב: כיוונים

תרבות ארגונית וקבלת החלטות

דרי, ד. (1997). *יסודות המינהל הציבורי*. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. יחידה 2

שינויים בתרבות הארגונית

רז, א (2004) *תרבות ארגונית*. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, ע' 44-50

לוח מפגשים

תאריך	מתכונת שיעור
15.10.18	1. פרונטאלי
22.10.18	2. מקוון
29.10.18	3. פרונטאלי
5.11.18	4. מקוון
12.11.18	5. פרונטאלי
19.11.18	6. מקוון
26.11.18	7. פרונטאלי
3.12.18	8. מקוון
10.12.18	9. פרונטאלי
17.12.18	10. מקוון
24.12.18	11. פרונטאלי
31.12.18	12. מקוון
7.1.19	13. פרונטאלי

14.1.18 .14
פרונטאלי